

Oktay Konyar'la
söyleşi

Bergama'nın Dikili keyfinde yaşayan ve kendisini çiftçi olarak tanımlayan Oktay Konyar, Bergama'da altın madenine karşı mücadele veren İmryükrin sözcüsü. Mücadele içerisinde defbta tutuklanıp yargılanan Konyar, inat ve direncini yitirmeden mücadelesini sürdürmektedir.

Odamız tarafından yayınlanan "Bergama-Ovaak Aiiün işbtmesi Girişimi Konusunda TÜBİTAK-YDÂBÇAĞ Uzmanlar Komisyonu Raporunun Eleştirisi" adlı kitap ile; "eski adrfh Eumgüld yeni adıyh Nmmont (NORMANEN) obrnk bilinen madencilik şirketi kişiliğine haksız sakhnda bulunma, ticari itibarım sarsma,, şirkete zarar verme" id-ömlanyb Odamız aleyhine açtığı yüz milyar TLfik manevi tazminat davası nedeniyle Anham'Uaki mahkemede Mze destek vermek için anımızda ulan Oktay Konyar ile Bergmta sürecine ilişkin kir söyleşi gerçekştirdik.

BÜUEN : Bize Bergama sürecini özetleyebilir misiniz?

Oktay KONYAR: Mütevazı bir hayat sürüyorduk. Topraklar i muz, hayvanlarım iz ve bir hayat sm iz vardı,. Mutluyduk. Bir gün altıncılar geldiler. Çok güzel şeyler söylediler. Zenginlik vaat ettiler. Etkilendik. Çocuklarımız», geleceğimiz ve topraklarımız için doğru şeyler olacağını zannettik ve onları inanılmaz bir enerjiyle karşıladık. Halaylarla» şarkılarla, türkülerle... Davul bile çaldık. *

Sonra Türkiye'de hala demokratik gelenekleri •sürdüren ve şık insanlar olarak düşündüğümüz bilim insanları var,, meslek odaları var, sendikalar var, öğretim elemanları var. Onlar bize altının ..

öyküsünü anlattılar. Dünyada altın nerede çıkar, neyle ayrışır, altın çıkaran ülkelerde kişi başına düşen gelir dağılımı nedir,, bu ülkelerdeki insan hakları nedir, demokrasi nedir ve zenginlikleri nedir, bunları anlattılar. Video kasetleriyle, belgeleriyle. Hatta bunlardan birini Kıbrıs'ta dia gördük. Bir felaketin kapımızda olduğunu, artık burada yaşayamayacağımızı kesin anladık. Çünkü o bilim adamları, o sendikalar, o meslek odaları üzerlerine düşen görevleri gerçekleştiren bir aydınlatman gibi yaptılar. Onlara herkes inandı. Çünkü onlar doğruyu söylüyordu.,

Yargıya gittik. Belki Türkiye'nin değil de dünyanın en uzun süreli yargı sürecini başlattık. " Kazandık. Biliyorsunuz demokrasinin kurum ve kurallarıyla işler hale gelmediği ülkelerde yargı kararları yürütme tarafından uygulanmıyor. Yani kazanıyorsunuz ama askıda kalıyor. CargıH'de olduğu gibi, Fırtına Vadisinde, Efemi Çukurunda ve daha birçok yerde olduğu gibi. Biz bir ilki başarmayı düşündük,. Bu son şansım izdi, bir şey yapmalıydık.. Ne yapabiliriz? Alışlagelmişimin dışında tüm dünyada saygı uyandıracak demokratik bir tepki,, bir başkaldırı. Ama bütün otoritelerin bile şaşkınlık içerisinde izleyebileceği bir yöntemle bunu yapmalıydık.

Karar verdik.. Hepimiz bir Gandil olmayı düşündük. Biliyorsunuz Gandhi bu işi, sivil İtaatsizliği emperyalizme karşı çok. doğru ve saygın! bir biçimde gerçekleştirdi. Ainaç Türkiye'nin en örgütsüz toplumu olan köylüyü en örgütlü haline getirmek.. Bu bir sınav. Başarırsanız göreviniz! yaparsınız, başaramazsınız emperyalizm gelir bütün kalelerinizi alır. Siz burada yabancı, onlar ev sahibi olur. Bugün olduğu gibi

Yargı kararlarının nasıl uyu (atılacağı konusunda ders çalışmaya başladık, Hukuk dersi aldık, bilim dersi aldık. Biz uzun .soluklu bir mücadelede karar kıldık. Yürüyecektik, Türkiye'nin her yetinde yargı .kararları uygulansın diyecektik.. İlginç protesto eylemleriyle bunları renklendirecektik. Bu bizim tercihim izdi Aramıza hiç kimseyi yani yabancıları, bize destek verseler bile almamayı düşündük. Bu bir ilkti tabii Türkiye'de. Yani 'köylü bir şey beceremez, bir şey yapamaz'" denilen insanların, bir şey yapabileceğinin gösterilmesinin en soın ut örneği, kendilerinin orada topraklarına sahip çıkmasıydı. Yani siz orada yaşıyorsanız, o topraklar sizinse, onu korumayı becermelisiniz. Bu yurttaş olunanın onurudur., Yurttaş olmanın da bir keyfidir..

Ve başladık Türkiye'nin her yerinde yürümeye. Komiteler korduk. Kadınlarımız erkeklerimizle asla bir arada bulunmazlardık köy kültürümüz var.. Bugün Anadolu'nun hemen .her yerinde aşağı yukarı bu kültür devam ediyor. Bunu kırmak çok zor. Ama bizim mücadele süreci bunu kırdı. Ahmet'im karısıyla Mehmet aynı otobüste 20 saat yolculuk yapabiliyordu.. Herkes kardeş, herkes baci, herkes arkadaşı.. Çünkü onların tek bir amacı vardı. Topraklarını işgal edenlere karşı doğru bir duruş sergilemek ve mücadeleyi kazanmak.. Kazandığı yargı kararlarını uygulamak.

Bir de şu çok önemli tabii.. Bugün bunu daha iyi anlıyoruz. Oike bunu daha iyi anlıyor. Kazandığınız bir olayı sadece yürütmenin iki dudağı anasına bırakmak, valf uygulasın, kaymakamı uygulasin, bakanlar uygulasin dersiniz konuyu İMF'ye bağılı. Dünya Ticaret Örgülü (DTÖ) ne bağılı, bütün kaynaklarını yabancı sermayeye açmış, bağımsızlık endişesi olmayan, al götür politikaları izleyen hükümetlere bırakmış olursunuz.. Yurttaş bu • kararları in uygulanması konusunda demokratik haklarını,, .demokratik, tepkilerini müthiş bir güçle, müthiş bir enerjiyle, alanlara çıkarak protesto ederek, mahkemeleri izleyerek, kazandıklarını uygulamaya çalışarak, bunu gerçekleştirebilir.

İşte Bergama süreci böyle başladı. Kazandıklarını uygulamaya talebiyle çıkan insanlar Türkiye'de ve dünyada gündemi yakaladı. Şimdi düzenli bir arkadaşlık, düzenli bir direniş, düzenli bir başkaldırma, düzenli bir hak arayışı, düzen!! bir hukuk mücadelesi bilimle Özdeşleşti. Hukuk, bilim, yurttaş- bir araya gelirse, gelebiliyorsa, kazanımfan gerçekten çok ciddi oluyor. Bunu yaşamak çok

güzel bir olgu. Siz yürüyorsunuz, siz mücadele veriyorsunuz, siz bir mevzi tutuyorsunuz ve sizi destekleyen bir bilim kadrosu var, sivil toplum örgütleri var, öğretim üyeleri var, sendikacılar var, hukukçular var, baro var. O nedenle Türkiye'de çok.az kalmış, ama o ışığı hiç sönmemiş, sönmeye niyetinde olmayan, böylesine saygın kurumlarla iç içe yaşamının büyük kazanımlar, büyük gelirler elde edeceğini düşünüyorum.. Bergamalılar, eğer bu sendikalar, bu odalar, bu bilim insanları olmasaydı, ne mücadele sürecini hızlandırır, ne de bu konuda birleşenlerdi. Ben bile altının öyküsünü arkadaşlarımı tanıdıktan sonra, öğrendim,. Öğrendiklerimi köylülerle paylaştım, onlar da başkalarıyla paylaştı.

Bugün Türkiye'nin her yerinde Bergama köylüleri birikimlerini, yılların mücadelesini, aynı sıkıntıları çeken, farklı, farklı alanlardaki insanlarla paylaşıyor. Onlara bir nevi öğretmenlik yapıyor. Köy Enstitüleri' diyebiliriz, Üniversite diyebiliriz. Çünkü Üniversitedeki 80-90 yaşında ninelerin hala topraklarının nasıl korunacağı, siyanürün, antimonun, arseniğin ve civanın ne zararlar getireceğini, emperyalizmin gerektiği zaman Irak ve Afganistan'dan daha öte korkunç yöntem lef le kendi İhalkını nasıl aşağıladığını, nasıl parçaladığını, nasıl yok etmeye çalıştığını gördükçe, o üniversitede daha. uzun süre kalmayı, her gelen . kişiyi eğitmeyi! doğru görüyorlar..

Sene 2004.. Onca uğraş, onca mücadeleden sonra, onca kazanımlar in hiçbirini uygulamadı hükümetler. Müthiş bir yorgunluğumuz var. Güvensizliğimiz var. Köylülere yeni hedefler, yeni projeler gösteremiyoruz. Onlar hep kazanacağız, uygulatacağız, bu hükümet bunu uygulayacak derken, oturduğu evin 100 mt. aşağısında altın arıyor. İnanılmamış makinaları, etfk olmayan değerler.....Kahveler ayrıldı, kız alış 'verişleri yapılmıyor.. Yani madencilerden kız istenmiyor, onlar da damat vermiyorlar. Düğümlere derneklere gidilmez oldu..

Böylesine onurlu bir mücadelenin içerisinde kendi halkını yenik düşürmeye çalışan bir sistem

oluşturuldu. Hatta vatana ihanetten de yargılatıldı. Amaç neydi? Oradaki altını alıp gitmek, pisliği, çöplüğü, yıllarca seminle birlikte yaşayacak olan ağır metalleri, kanserojen maddeleri sana bırakmaktı. Hep böyle olmuyor mu? Gelişmiş ülkeler kendi halkının refahı için bizim gibi köleleşmeye' aday ülkelerde, sömürge ülkelerde» geliyorlar, alıyolar, istediklerini yapıyorlar. Onlar zengin oluyor,, biz yoksullaşyoruz. Aynı Aborjinler gibi.. Ne diyordu Aborjinler, " Geldiklerinde onların tanrıları vardı, bizim topraklarımız. Bir gön gittiler, tanrılar» bize kaldı,, topraklarımız onların*. Gerçekten doğruymuş. Bunu 15-20 sene önce okumuştum. Şimdi bizim topraklarımız da onların oldu ama biz onların tanrıların» kabul etmiyoruz.

İnanıyorum ki başka her zaman saygınlığına çok önem verd iğim iz, m ücadele sürecim izin her aşamasında var olan TMMOB nin Jeoloji Mühendisleri bölümü. Çevre Mühendisleri bölümü, Metalürji Mühendisleri bölümü, çok farklı bir yaklaşımla, inanılmaz bir özveriyle 13 yılı bizimle paylaştı. Bültenleriyle, bilimsel katkılarıyla, araştırmalarıyla, bize verdikleri değerleriyle gerçekten bizleri motive ettiler. Türkiye'de hatta dünyada İnsanlar böyle bir dayanışmayla, demokrasinin bütün kurallarını işler hale getirebilir, yeter ki İnanç birliği,, yürek birliği ve gönül birliği olsun,.

Bien önümüzdeki günlerde yargı kararlarının Avrupa İnsan Hakları Mahkemesindeki sonucunu, bekleyerek, birçok gelişmelerin Türkiye açısından önemli olduğunu düşünüyorum. Çünkü Bergama bir mevzidir. Bergama kazanılmış önemli bir yerdir. Bu mevziyi terk edersek, bu mevziyi ele

geçirirlerse,, Türkiye'nin her yerinde hukuksuzluk, insan hakları ihlalleri ve demokratik olmayan bir sürü yaklaşımı! hep beraber göreceğiz. Sorun madencilik değil. Yapılabilir madencilüğün yanında çevre, doğa ve insan onurunu yok sayan, hukuksuzluk. İstedikleri gibi at oynatan, hiç birimizi, hiçbir kurumu ciddiye almayan bu şirketler, bana göre devletimizden daha önemli. İstedikleri zaman Türkiye Cumhuriyetinde İktidarları değiştirebilecek kadar güçlü olduklarını düşünüyorum;

İMF ye bağlı,, DTÖ 'ye bağlı, ABD ye bağlı, bunların desteğiyle kendi halkına saldıran bir yapı, maalesef Türkiye'nin gözleri önünde gerçekleşiyor. Kendi halkına vatan haini diyebilen», ve onları elleri kelepçeli sadece topraklarını korudular diye mahkemelerde yargılanmalarına göz yuman bir anlayışın, yarın Türkiye'yi çok ciddi tehlikelere götürebileceğini görmemek, bana göre saflıktır diye düşünüyorum.. Ama mutlaka bir -gön Bergama'dan gelen ayak sesleri, Türkiye'nin her yerinden gelen ayak sesleriyle örlüştürülecektir. Bizim ayaklarımız 50 numara. Yani insanlar ayakkabıyı bir giydiği zaman bir daha kolay kolay çıkaramıyor. Bu bir yürek,, bir gönül işidir. Bu bir mücadele anlayışıdır.

Teşekkür ederim.

BÜLTEN: Biz size teşekkür eder, Bergama'da topraklarına ve onurlarına sahip çıkan o güzel insanlara, bu haklı mücadelelerinde her zaman yanlarında yer alacağımızı iletirseniz seviniriz..